Za dopravní nehody jsme v roce 2014 zaplatili přes 55 miliard Kč

Publikováno: 10. 12. 2015
CDV

Tisková zpráva

Brno, 10. prosince. 2015

Počet našich motoristů, kterým se nepodaří šťastný návrat domů, se bohužel stále zvyšuje, jak dokazují statistická čísla za rok 2014. S tím souvisí i rostoucí celospolečenské ztráty. Ty vyčíslili experti z Centra dopravního výzkumu na 55,2 miliard korun, což je cca 1,3 % hrubého domácího produktu za rok 2014. Je to o 2,4 miliardy více než v roce předchozím. Rostoucí trend je alarmující.

„Zvýšil se počet osob usmrcených, těžce i lehce zraněných. Naopak nepatrně klesla hmotná škoda“, říká Jindřich Frič, ředitel divize bezpečnosti a dopravního inženýrství Centra dopravního výzkumu.

V roce 2014 Policie ČR šetřila 85 859 dopravních nehod s těmito následky:

- celkem bylo usmrceno 688 osob,
- těžce zraněno bylo 2 703 osob,
- lehce zraněno bylo 23 655 osob,
- 64 805 nehod bylo pouze s hmotnou škodou.

Vývoj ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích v delším časovém období:

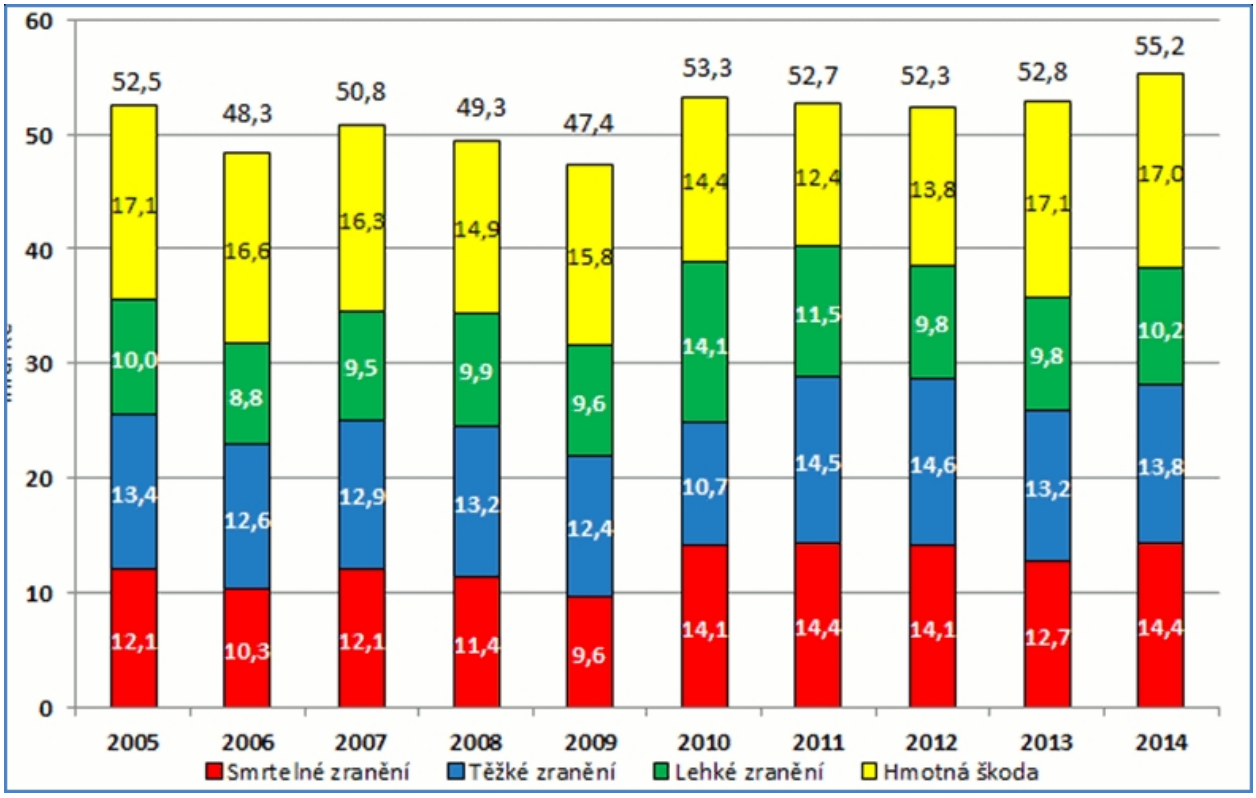

Co všechno je započítáno do finančních ztrát?

„Každá dopravní nehoda se finančně projeví v mnoha oblastech našeho života. Jsou do ní zahrnuty náklady na zdravotní péči, práci dopravních policistů, hasičů, soudců i lidí ze státní správy. Promítají se zde také škody pojišťoven a odškodnění pro oběti dopravních nehod. Stát přichází o hospodářský přínos zraněné nebo usmrcené osoby a naopak musí investovat do jejího zdravotního a sociálního zabezpečení“, vysvětluje Ondřej Valach, specialista na výpočet ztrát z dopravní nehodovosti.

Jaký to má dopad na státní rozpočet?

Dopad ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích je velmi výrazný, a to jak na samotné viníky a oběti dopravních nehod, tak v podstatné míře i na stát a pojišťovny. Za rok 2014 to státní rozpočet stálo **23 180 000 000 Kč**. To je cca **42 %** z celkových ztrát, které činí, jak jsme již uvedli, **55 248 600 000 Kč**. Jedná se cca o **30 %** schodku státního rozpočtu.

Vzniklé ztráty částečně hradí tato ministerstva:

- **Ministerstvo zdravotnictví** hradí náklady na zdravotní péči, které tvoří cca **0,4 %** z celkových ztrát z dopravní nehodovosti;
- **Ministerstvo vnitra** hradí veškeré náklady spojené s výkonem policie na místě dopravní nehody. Dále se podílí na úhradě nákladů na hasičský záchranný sbor, a to cca **50 %** vzniklých nákladů. Celkově se Ministerstvo vnitra podílí na celkových ztrátách **2,6 %**;
- **Ministerstvo spravedlnosti, Ústavní soud** hradí personální a administrativní náklady spojené s vyřízením dopravních nehod, jedná se o cca **1 %** z celkových ztrát;
- **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, kde se jedná o vyplacené sociální výdaje v důsledku dané dopravní nehody vycházející ze stávajících platných předpisů o nemocenském a důchodovém pojištění. Jedná se o cca **2,8 %** celkových ztrát.
- **Ministerstva dopravy** se vzniklé ztráty po ekonomické stránce dotýkají minimálně. Platí škody způsobené na komunikaci, což představuje **0,1 %** z celkových ztrát.
- **Ministerstvo financí** přichází o ztráty na produkci ve výši **35,2 %** z celkových ztrát. Tím je zasažena příjmová stránka státního rozpočtu a zároveň se snižuje výše HDP.

Dá se nějak vyčíslit škoda za jednotlivé druhy zranění?

„Ano, dá“, říká Jan Tecl, výzkumník z Centra dopravního výzkumu. „I když pro příbuzné obětí jsou ztráty nevyčíslitelné, z finančního pohledu můžeme říci, že

- 1 usmrcená osoba 20 881 000 Kč,
- 1 těžce zraněná osoba 5 089 000 Kč,
- 1 lehce zraněná osoba 429 000 Kč,
- 1 nehoda pouze s hmotnou škodou 262 000 Kč.“

Druh	Počet osob (nehod)	Ztráta na osobu (nehodu)	Celkové ztráty v Kč
Výše ztrát na lidských životech (zemřelí do 30 dnů po nehodě)	688	20 881 000	14 366 128 000
Výše ztrát v důsledku těžkých zranění	2 703	5 089 000	13 755 567 000
Výše ztrát v důsledku lehkých zranění	23 655	429 000	10 147 995 000
Výše ztrát z nehod pouze s hmotnou škodou	64 805	262 000	16 978 910 000
Celkové ztráty za rok 2014 v Kč			**55 248 600 000**

Jak se finanční ztráty projevují v jednotlivých krajích?

Nejvíce nás dopravní nehody stojí v Praze a ve středních Čechách. Následují dva moravské kraje, Jihomoravský a Moravskoslezský.

Ztráty z dopravní nehodovosti v krajích v mld. Kč:

KRAJ	CELKEM
Hl. m. Praha	**6,934**
Středočeský	**8,443**
Jihočeský	**3,808**
Plzeňský	**2,547**
Karlovarský	**1,368**
Ústecký	**4,908**
Liberecký	**2,372**
Královéhradecký	**3,048**
Pardubický	**2,740**
Vysočina	**3,016**
Jihomoravský	**5,406**
Olomoucký	**2,821**
Zlínský	**2,820**
Moravskoslezský	**5,019**

„Výsledky samozřejmě ovlivňuje délka silniční sítě a počet obyvatel krajů. V přepočtu na jednoho obyvatele činí škoda ve Středočeském kraji 6 419 Kč a naopak v Moravskoslezském 4 121 Kč. Obyvatelé v Jihočeském a Ústeckém kraji jsou na tom stejně, tedy 5 975 Kč“, dodává Jiří Ambros, výzkumník z Centra dopravního výzkumu.

Ztráty z nehodovosti přepočtené na 1 obyvatele jednotlivých krajů v Kč (2014):

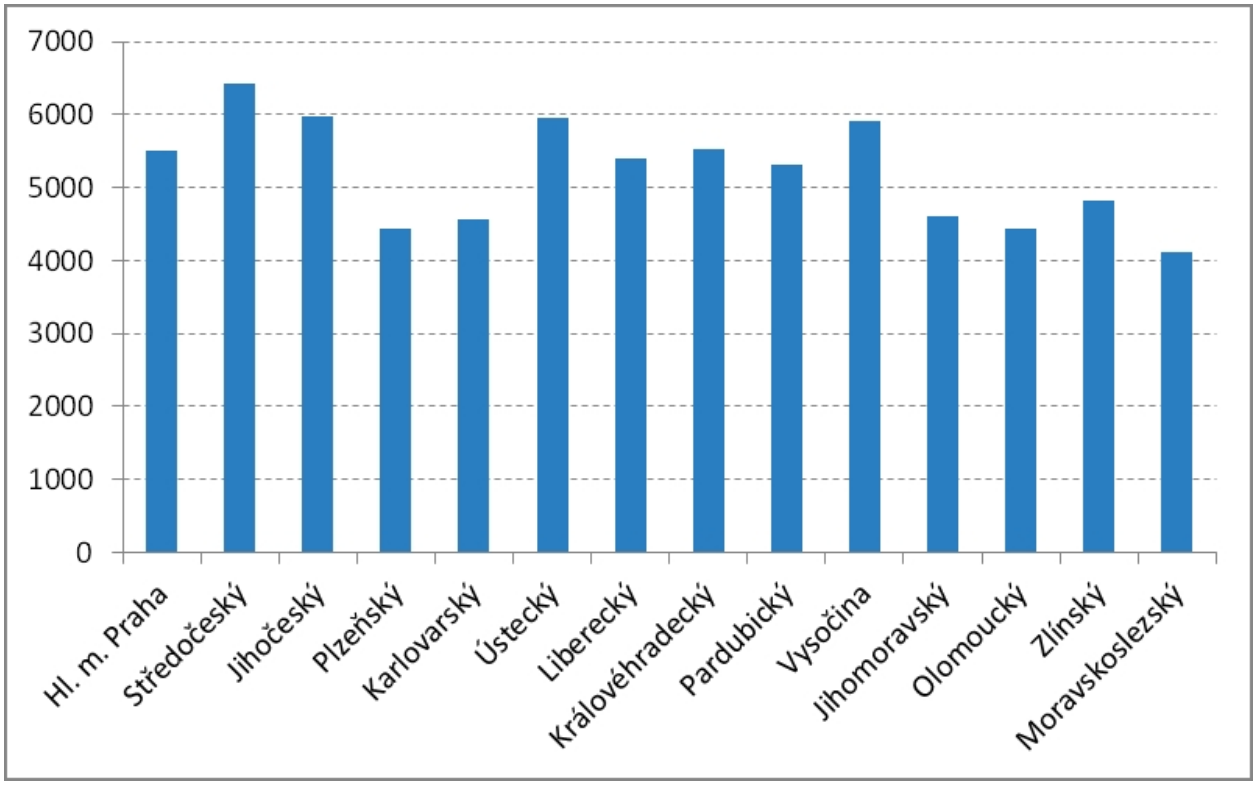

K čemu jsou výsledky nehodovosti důležité?

Výše celkových ztrát z dopravní nehodovosti poskytuje přehled o tom, kolik dopravní nehody stojí stát, potažmo všechny občany. Tvoří ale také důležité vstupní údaje do **dopravně-inženýrských analýz**, jejichž cílem je vyhodnotit efektivnost daného dopravně-bezpečnostního opatření a přijmout další strategická rozhodnutí.

Ve srovnání s Evropou ve snižování nehodovosti zaostáváme

V dokumentu Ministerstva dopravy „Národní strategie bezpečnosti silničního provozu“ jsme si vytýčili ambiciozní, přesto realistický cíl:

Snížit do roku 2020 počet usmrcených v silničním provozu na úroveň průměru evropských zemí a současně oproti roku 2009 snížit o 40 % počet těžce zraněných osob. V roce 2020 bychom tak mohli ušetřit nejméně **18 mld. Kč** oproti roku 2009, což by znamenalo výraznou úsporu v bilanci státního rozpočtu.

Alespoň část těchto prostředků by měla být investována do dalších preventivních, ale i vhodných represivních opatření, neboť v mezinárodním srovnání se Česká republika stále propadá pod průměr EU28. Nezbývá než s lítostí konstatovat, že se nedaří dodržet hlavní cíl Národní strategie pro rok 2014 v počtu usmrcených, kterých bylo na silnicích oproti předpokladu o 94 více.

Kontakt po odborné stránce:

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.
Ing. Jindřich Frič, Ph.D., ředitel Divize bezpečnosti a dopravního inženýrství, tel. 737 132 603, e-mail: jindrich.fric@cdv.cz
Ing. Ondřej Valach, odborný pracovník ve výzkumu, tel. 725 337 738, e-mail: ondrej.valach@cdv.cz
RNDr. Jan Tecl, odborný pracovník ve výzkumu, tel. 541 641 358, e-mail: jan.tecl@cdv.cz
Ing. Jiří Ambros, Ph.D., Vedoucí O33, tel. 541 641 362, e-mail: jiri.ambros@cdv.cz

Kontakt po organizační stánce:

Šárka Želinská, tel. 778 737 336, e-mail: sarka.zelinska@cdv.cz

K tématu:

Aktuální výpočet ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích za rok 2014 byl proveden dle certifikované Metodiky výpočtu ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích zpracované Centrem dopravního výzkumu, v. v. i. (2013). Metodika byla rozšířena o vyčíslení subjektivních škod (náhrady škody stanovené soudy).